УДК 784 : 780.6 **https://doi.org10.31652/3041-1017-2024(4)-10**

ЗМІСТ ТА СТРУКТУРА НАВИЧОК ТЕМБРОВО-ОРКЕСТРОВОГО ІНТОНУВАННЯ БАКАЛАВРІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА

Ярослав Новосадов

Вінницький державний педагогічний університет ім. М. Коцюбинського, м. Вінниця, Україна

Анотація

Стаття присвячена визначенню змісту та структури навичок темброво-оркестрового інтонування бакалаврів музичного мистецтва. У контексті сучасних вимог до музичної освіти висвітлюється ключові аспекти розвитку здобувачів освіти, що стосуються розуміння та відтворення музичного матеріалу через його темброво-оркестрову організацію. Особливий акцент зроблено на важливості формуваннях цих навичок як основи для інтерпретації музичних творів у різних виконавських і педагогічних контекстах. Вказано, що дані навички включають здатність до аналізу тембрових характеристик інструментів, уявлення про їх роль у загальній структурі музичного тексту, а також практичне використання під час виконання або роботи з музичним твором. Навички темброво-оркестрового інтонування розглядаються як здатність сприймати, аналізувати та відтворювати багату тембральну палітру, інструментальні поєднання, що є ключовим фактором для подальшої інтерпретації та творчого підходу до виконання музичного твору. Виокремлено структуру навичок темброво-оркестрового інтонування. Її складають три компоненти – пізнавально-мотиваційний, рефлексивно-чуттєвий, когнітивно-творчий. Пізнавально-мотиваційний компонент вважаємо стрижневим, так як мотивація перетинає усі утворення майбутнього педагога – потреби, цілі, ідеали, волю, переконання. Даний компонент забезпечує цілісний характер виконавсько-інструментальної підготовки бакалаврів музичного мистецтва та відображає рівень мотивів діяльності бакалаврів музичного мистецтва, ступінь сформованості інтересу до педагогічної діяльності. Другий компонент – рефлексивно-чуттєвий – поєднує усвідомлене сприйняття тембрових особливостей та емоційну чуттєвість у процесі інтерпретації музичної композиції, здатність усвідомлювати власний виконавський процес. Когнітивно-творчий компонент навичок темброво-оркестрового інтонування грунтується на творчому перетворення інтонаційних уявлень та їх репрезентація у практичній діяльності, особливостей звуковидобування та пов’язаний зі сформованістю потреби у власній інтерпретаційній діяльності у межах виконавсько-інструментальної підготовки.

Ключові слова: навички; тембр; оркестр; інтонація; педагогіка; бакалаври музичного мистецтва.

© 2024 Автор(и) Ця робота публікується у відкритому доступі та розповсюджується на умовах ліцензії Creative Commons Attribution 4.0 Licence (https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/)

UDC 784 : 780.6 https://doi.org10.31652/3041-1017-2024(4)-10

CONTENT AND STRUCTURE OF TIMBRE-ORCHESTRAL INTONATION SKILLS FOR BACHELOR OF MUSICAL ARTS

Yaroslav Novosadov

Vinnytsia State Pedagogical University named after M. Kotsyubinsky, Vinnytsia, Ukraine

Abstract

The article is devoted to defining the content and structure of the skills of timbre-orchestral intonation of bachelors of musical art. In the context of modern requirements for music education, the key aspects of the development of education seekers related to the understanding and reproduction of musical material through its timbre-orchestral organization are highlighted. Special emphasis is placed on the importance of the formation of these skills as a basis for the interpretation of musical works in various performing and pedagogical contexts. It is indicated that these skills include the ability to analyze the timbre characteristics of instruments, an idea of their role in the general structure of the musical text, as well as practical use during performance or work with a musical work. Timbre-orchestral intonation skills are considered as the ability to perceive, analyze and reproduce a rich timbre palette, instrumental combinations, which is a key factor for further interpretation and a creative approach to the performance of a musical work. The structure of timbre-orchestral intonation skills is highlighted. It consists of three components – cognitive-motivational, reflective-sensory, cognitive-creative. We consider the cognitive-motivational component to be the core, since motivation crosses all the formations of a future teacher – needs, goals, ideals, will, beliefs. This component ensures the holistic nature of the performing and instrumental training of bachelors of musical art and reflects the level of motives for the activity of bachelors of musical art, the degree of formation of interest in pedagogical activity. The second component – reflective-sensory – combines the conscious perception of timbre features and emotional sensitivity in the process of interpreting a musical composition, the ability to realize one’s own performing process. The cognitive-creative component of timbre-orchestral intonation skills is based on the creative transformation of intonation ideas and their representation in practical activities, the features of sound production and is associated with the formation of the need for one’s own interpretative activity within the framework of performing and instrumental training.

Keywords: skills; timbre; orchestra; intonation; pedagogy; bachelors of musical arts.

© 2024 Автор(и) Ця робота публікується у відкритому доступі та розповсюджується на умовах ліцензії Creative Commons Attribution 4.0 Licence (https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/)

Постановка наукової проблеми. Сучасний етап підготовки бакалаврів музичного мистецтва спрямований на реалізацію їх індивідуальних особливостей, формування професійних умінь, навичок, необхідних для педагогічної та виконавської діяльності. Зокрема, виконавська практика потребує сформованих навичок гри на музичному інструментів, уміння передавати художній зміст музичних композицій. Робота над музичною композицією обумовлена специфікою його відтворення, передачею засобів музичної виразності, авторського задуму крізь призму власного виконавського бачення. Відтворення творів різних епох вимагає врахування специфічних темброких особливостей інструментів. Темброво-оркестрове інтонування забезпечує однорідність і злиття звучання, що є необхідним для створення цілісної звукової картини. Сказане підкреслює важливе значення формування навичок темброво-оркестрового інтонування для бакалаврів музичного мистецтва.

Аналіз останніх досліджень і публікацій

Теоретичним питанням тембру в музиці присвячені роботи вітчизняних та закордонних дослідників (С. Адлера, П. Булеза, З. Веллмарка, В. Громченко, О. Жаркова, Ю. Іщенка, С. Коробецької, Г. Косенка, Г. Савченко та ін.). Їх наукові розробки стосуються етимології, інтонаційного, семантичного потенціалу, акустичної природи музичного тембру, використання тембро-динамічних ефектів. Вивчення тембрових особливостей у музиці спричинила появу низки досліджень, що стосуються вивчення оркестрових інструментів.

Категорія «інтонація» є об’єктом дослідження багатьох музикознавців та педагогів (О. Маркової, Х. Римана, Г. Побережної, С. Шипа, Т. Щериці, О. Щербініної, Б. Яворського та ін.). За Б. Яворським, інтонація «є певною логіко-конструктивною одиницею (поєднання кількох тонів як складової музичної форми, одиничної і подвійної системи зв’язків стійких і нестійких елементів ладу)» [4, с. 243]. Л. Цеплітіс розглядає інтонацію як «послідовність тонів, які можуть відрізнятися щодо висоти, сили і тембру» [9, с. 5]. С. Шип наголошує, що музично-інтонаційне мовлення має смислові особливості. На його думку: «музика – мистецтво звукове. Звук є матеріальною основою, субстратом музичних форм. Поза цієї основи музики не існує» [12, с. 43]. Український музикознавець В. Москаленко під музичним інтонуванням розуміє «становлення й формотворче розгортання нової або оновленої музичної думки» «на підставі еталонних музичних уявлень» [4, с. 36]. Г. Савченко також звертається до визначення інтонування. На її думку «це процес розгортання (об’єктивації) інтонації через різні параметри композиції, в результаті чого постає музична композиція як конструкт, структурований у часі і просторі. Інтонування передбачає структурування матеріалу у часі і просторі відповідно до певної логіки» [6, с. 87]. Попри досягнення науковців в дослідженні спектру питань щодо тембру, оркестру, інтонації, вважаємо, що проблема формування навичок темброво-оркестрового інтонування є не цілком дослідженою. Зокрема, саме поняття «навички темброво-оркестрового інтонування», а також визначення його структури потребує наукового осмислення.

Метою статті є визначення змісту та структури навичок темброво-оркестрового інтонування бакалаврів музичного мистецтва.

Виклад основного матеріалу. Темброво-оркестрове інтонування є багатогранним явищем, яке включає в себе роботу з тембральними характеристиками музичних інструментів як в оркестровому звучання, так і забезпечує загальну виразність музичного твору. Варто зазначити, що однією з ключових задач оркестрового інтонування є вміння комбінувати звук музичних інструментів для утворення однорідного тембрового звучання. Важливим завданням є досягнення рівноваги між оркестровими групами, а саме, щоб кожен музичний елемент добре прослуховувався, проте не домінував над іншими, якщо лише цього не потребує задум твору.

Навички темброво-оркестрового інтонування охоплюють комплексний підхід до виконавства та художнього розуміння твору. Крім суто технічної сторони підкреслюється глибоке розуміння художньої складової, оркестрової взаємодія тембрів. Темброво-оркестрове інтонування розглядаємо складовою професійної підготовки бакалаврів музичного мистецтва, що сприяє колективній взаємодії та комплексному розумінню музики.

© 2024 Автор(и) Ця робота публікується у відкритому доступі та розповсюджується на умовах ліцензії Creative Commons Attribution 4.0 Licence (https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/)

Варто відзначити, що важливим елементом процесу формування навичок темброво-оркестрового інтонування є інтерпретація, як мистецтво втілення авторської думки та відтворення власної концепції виконання. Інтерпретація втілює не лише специфічні особливості індивідуальності виконавця, а й передає знання про навколишнє оточення через призму власного життєвого та творчого досвіду.

Визначаючи структуру навичок темброво-оркестрового інтонування ми орієнтувались на результати осмислення музично-педагогічної проекції темброво-оркестрового континууму художньої творчості. Перший компонент навичок темброво-оркестрового інтонування – пізнавально-мотиваційний.

Пізнання у контексті формування навичок тембру оркестру інтонування бакалаврів музичне мистецтво є ключовим процесом, який забезпечує усвідомлення розуміння особливості музичного матеріалу. Воно охоплює здобуття знань, розвиток мислення та формування слухового уявлення про тембр оркестрову тканину твору. Вважаємо, що пізнавально-мотиваційний компонент є стрижневим, так як мотивація перетинає усі утворення майбутнього педагога – потреби, цілі, ідеали, волю, переконання. Мотивація спонукає його до активності у мистецькій галузі, педагогічній діяльності. Дослідженню значення мотивації, природі мотивів, їх зв'язок з емоціями, почуттями приділяють увагу психологи (М. Варій, П. Мясоїд), педагоги (Н. Бібік, В. Галузяк, Г. Кашканова, К. Кальницька та ін.). Деякі психологи вважають, що стимулом для діяльності, в тому числі творчої, є мотивація. У довідковій літературі мотив – (фран motif від с.-лат. motium – рухомий) розкривається як – «спонукальна причина дій»; [10 с. 402]; «система доказів, аргументів на користь чого-небуть», а, перш за все, «психофізіологічний сигнал, що збуджує відділи мозку і спонукає тварин, людей до задоволення своїх потреб» [10 с. 402]. Американський психолог А. Маслоу зазначає, що теорія мотивації «повинна передбачати, що мотивація – безперервна, вона не переривається, вона складна і нестабільна і є майже універсальною характеристикою практично будь-якого стану організму» [3, с. 50]. Дослідження мотивації у педагогічній сфері здійснено І. Ростовською. На думку дослідниці «мотивація музичної діяльності – найбільш істотний чинник, що характеризує спрямованість особистості музиканта» [5, с. 36].

Аналіз досліджень згаданих науковців дозволяє констатувати, що мотивація та пізнавальний інтерес особистості, що має потребу в опануванні професійною майстерністю виконавця та викладача мистецьких дисциплін, а також досконалому володінні навичками темброво-оркестрового інтонування виступає ресурсом професійної діяльності та забезпечує її реалізацію.

Пізнавально-мотиваційна спрямованість є внутрішньою установкою, що передбачає задоволення потреби в отриманні якісної інструментально-виконавської підготовки, необхідної для подальшої професійної діяльності. Він забезпечує цілісний характер виконавсько-інструментальної підготовки бакалаврів музичного мистецтва та відображає рівень мотивів діяльності бакалаврів музичного мистецтва, ступінь сформованості інтересу до педагогічної діяльності. Специфіка формування темброво-оркестрового інтонування передбачає їх сконцентрованість на стимулюванні виконавських потреб. Таке стимулювання полягає у музичному спілкуванні бакалаврів шляхом відвідування музичних концертів, лекторіїв, творчих зустрічей з виконавцями та композиторами. Головним інструментом формування виконавських потреб є знайомство та опрацювання стилів та жанрів музичного мистецтва. Адже, «стиль і жанр — музичні категорії, без яких неможливо зрозуміти художній текст» [15, с. 57]. Потребове спілкування з інструментальним мистецтвом є успішним за умови формування інтересу до теоретичних знань, виконавських умінь, слухання творів музичного мистецтв різних жанрів та стилів.

Рефлексивно-чуттєвий компонент навичок темброво-оркестрового інтонування поєднує усвідомлене сприйняття тембрових особливостей та емоційну чуттєвість у процесі інтерпретації музичної композиції, здатність усвідомлювати власний виконавський процес. Рефлексія – це мисленнєвий процес, що передбачає розуміння, аналіз, усвідомлення власний почуттів, здібностей, дій. За допомогою рефлексії бакалаври музичного мистецтва осмислюють та передають власні враження від

© 2024 Автор(и) Ця робота публікується у відкритому доступі та розповсюджується на умовах ліцензії Creative Commons Attribution 4.0 Licence (https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/)

музичного мистецтва. Вперше поняття рефлексія у науковій площині було застосовано Р. Декартом. Дослідник зазначав «усвідомлювати – означає мислити і рефлексувати над власним мисленням» [13]. Г. Гегель поділяв рефлексію на суб'єктивну (пов'язана зі свідомістю), і об'єктивну (пов'язана з практичною діяльністю) [14]. Педагогічний аспект рефлексії досліджували О. Акімова, І. Бех, Н. Кічук, П. Фрейре та ін. Зокрема, О. Акімова розуміє є рефлексію як компонент творчого мислення майбутнього педагога, який сприяє розкриттю творчого потенціалу особистості під час рішення пізнавальних проблем та називає основні її функції:

1) аналіз власної особистості;

2) аналіз власного мислення;

3) аналіз наявних знань;

4) самоспостереження» [1, с. 16].

На думку І. Беха рефлексія призводить до усвідомлення компонентів внутрішнього світу особистості. Процес рефлексії розгортається не лише у площині осмислення повсякденного життя, а й у площині досягнення вищих духовних надбань людини, її саморозвитку [2].

Рефлексивно-чуттєвий компонент навичок темброво-оркестрового інтонування охоплює втілення чуттєвого відношення бакалаврів музичного мистецтва до власної виконавської діяльності. Зазначимо, що рефлексивні дії дозволяють усвідомлювати свої професійні якості, їх недостатній розвиток, труднощі, що перешкоджають подальшому професійному зростанню. Художня рефлексія постає засобом саморегуляції особистості. Спрямована творча активність бакалаврів музичного мистецтва на самого себе допомагає задоволенню їх професійних амбіцій, інтересів.

Зважаючи на те, що бакалаври музичного мистецтва є сольними виконавцями, учасниками ансамблю, оркестру, їх діяльність тісно пов'язана з практикою, що полягає в акумуляції інтерпретаційного досвіду. При цьому важливим є емоційне співпереживання музики, емпатичне осягнення світу композитора, емоційне занурення у звуковий контекст музичного твору. Рефлексивно-чуттєвий компонент навичок темброво-оркестрового інтонування дозволяє бакалаврам музичного мистецтва розуміти власну звукову партію в ансамблі чи оркестрі, гармонійність інтонації, відповідність тембрового забарвлення інструмента в загальній звуковій палітрі. Це включає емоційну чуйність до зміни тембру, динаміки, мелодичних та гармонічних структур. Потреба у відчутті не тільки власної партії, але і її взаємодії з іншими інструментами вимагає розвиненої емпатії.

У структурі навичок темброво-оркестрового інтонування важливу роль займає творчість. У процесі творчості автор, виконавець, слухач проходить етапи сприймання, рефлексії, творчості. Результатом творчості композитора, виконавця, слухача є інтонаційні моделі, через які зароджується та реалізується образ музичного твору. Він наповнюється звуковими барвами, втілюється у відповідних виразових засобах та закарбовується у нотному тексті.

Третій компонент навичок темброво-оркестрового інтонування – когнітивно-творчий. Він ґрунтується на збереженні та перетворенні музично-теоретичних знань, особливостей звуковидобування та пов'язаний зі сформованістю потреби у власній інтерпретаційній діяльності у межах виконавсько-інструментальної підготовки, творчому перетворення інтонаційних уявлень та їх репрезентації у практичній діяльності. Когнітивна складова забезпечує розуміння особливостей інтонування, тембру, здатності уявляти темброві поєднання внутрішнім слухом, застосовувати знання про форму музичного твору, його жанрово-стильову специфіку, виконавські традиції.

Творчість є важливою складовою діяльності особистості. Її різноманітні аспекти зустрічаються у різних галузях науки, мистецтва. Творчість є засобом вираження особистості, відображення її світобачення, світовідчуття, створення матеріальних та духовних цінностей. Творчість бакалаврів музичного мистецтва є самостійною діяльністю, в процесі якої створюється новий мистецький продукт. До творчості віднесемо інтерпретацію музичного твору.

Інтерпретація тексту музичного твору передбачає дотримання текстової грамотності. Художня цілісність твору досягається наявністю музично-теоретичних, виконавських знань та також вміння їх практично використовувати. Інтерпретація музичного твору передбачає творче опанування композиції. «Діяльність виконавця та композитора відбувається у межах

© 2024 Автор(и) Ця робота публікується у відкритому доступі та розповсюджується на умовах ліцензії Creative Commons Attribution 4.0 Licence (https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/)

творчої взаємодії. Адже, композитор є автором твору, її художньої ідеї» [3, с. 104]. Даний процес починається з виникнення ідейного задуму, плану виконавський дій та їх відповідного втілення. Виконавський процес та його результат, поєднується з особистістю автора. Інтерпретаційна діяльність бакалаврів музичного мистецтва, незважаючи на їх самостійність, провадиться під керівництвом викладача з фаху. При цьому вони відпрацьовують навички інтерпретації, самостійного тлумачення різних жанрів та стилів інструментальної музики. «Методологічна оснащеність майбутнього вчителя визначає якість його інтерпретації. Уміння навіть незначну художню проблему розглянути на методологічному рівні є запорукою того, що в подальшому студенти будуть використовувати засвоєні художньо-дослідницькі і творчі принципи у своїй майбутній професійній діяльності» [7, с. 154].

Висновки. Підсумовуючи, хочемо наголосити, що темброво-оркестрове інтонування є багатогранним процесом, який включає в себе як роботу з тембральними характеристиками музичних інструментів в оркестровому звучання, так і забезпечує загальну виразність музичного твору. Поділ навичок темброво-оркестрового інтонування на компоненти є умовним, однак він дозволяє виявити їх характерні прояви на різних етапах процесу

виконавсько-інструментальної підготовки, загальна картина яких буде свідчити про стан сформованості досліджуваного феномена майбутнього бакалавра музичного мистецтва. Кожен з визначених компонентів має своє наповнення та змістове навантаження. Лише в комплексному функціонуванні вищеозначені компоненти утворюють навички темброво-оркестрового інтонування.

Перспективи подальших досліджень вбачаємо у визначенні принципів та підходів формування навичок темброво-оркестрового інтонування бакалаврів музичного мистецтва.

Список використаних джерел

1. Акімова О. Теоретико-методичні засади формування творчого мислення майбутнього вчителя в умовах університетської освіти: автореф. дис. … докт. пед. наук. Тернопіль, 2010. 44 с.
2. Бех І. Рефлексія у духовному «Я» особистості. Рідна школа. 2011. № 8-9 (серпень-вересень). С. 9-14
3. Маслоу А. Мотивація і особистість. Київ, 2004. 400 с.
4. Москаленко В. Лекції з музичної інтерпретації. Київ: НМАУ ім. П. Чайковського, 2013. 134 с.
5. Ростовська І. Формування мотивації учіння гри на фортепіано : навч.-метод. посібник. Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2015. 160 с.
6. Савченко Г. Обґрунтування специфіки оркестрового мислення: теоретичний аспект. Музичне мистецтво і культура. 2022. № 2(34). С. 80- 92. https://doi.org/https://doi.org/10.31723/2524-0447-2022-34-2-7
7. Селезньов С., Кшивак Ю., Новосадов Я. Виконавсько-інструментальна майстерність майбутніх учителів музичного мистецтва: теоретичний аспект. Науковий часопис УДУ імені Михайла Драгоманова. 2024. Серія 14. Теорія і методика мистецької освіти. Том. 31. С. 101-106
8. Українська музична енциклопедія. Т. 2. Редкол. Г. Скрипник (голова) та ін.; НАНУ; Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М.Т. Рильського. Київ: Вид-во Ін-ту мистецтвознавства, фольклористики та етнології НАН України, 2008. 664 с.
9. Цеплітіс Л. Аналіз речової інтонації. АН Латвії. Ін-т мови і літератури ім. Андрія Уіта. Рига : Зінатне, 1974. 272 с.
10. Шевченко Л., Хом'як І., Дем'янюк А. Новий словник іншомовних слів : близько 40 000 сл. і словосполучень. Київ, 2008. 472 с.
11. Шип С.В. Музична форма від звуку до стилю: навч. посібник. Київ: Заповіт, 1998. 368 с.
12. Щолокова О., Мозгальова Н., Барановська І. Інтерпретація музичних творів – методичний аспект. Науковий вісник Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського. Випуск 3 (128). Одеса. 2019. С. 151-158
13. Descartes. Meditations on First Philosophy. URL: https://personal.lse.ac.uk/ROBERT49/teaching/ph103/pdf/Descartes_1641Meditations.pdf (дата звернення 25.11.2024)

© 2024 Автор(и) Ця робота публікується у відкритому доступі та розповсюджується на умовах ліцензії Creative Commons Attribution 4.0 Licence (https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/)

14. Hegel G. The Phenomenology of Spirit. URL: https://files.libcom.org/files/Georg%20Wilhelm%20Friedrich%20Hegel%20-%20The%20Phenomenology%20of%20Spirit%20(Terry%20Pinkard%20Translation).pdf (дата звернення 25.11.2024)
15. Mozgalova, N., & Novosadova, A. GENRE-STYLE INNOVATIONS IN THE OEUVRE OF MODERN UKRAINIAN COMPOSERS. Baltic Journal of Legal and Social Sciences. 4. 2022. P. 56-63. https://doi.org/10.30525/2592-8813-2022-4-7

References

1. Akimova O. Teoretyko-metodychni zasady formuvannia tvorchoho myslennia maibutnoho vchytelia v umovakh universytetskoi osvity [Theoretical and methodological principles of the formation of creative thinking of a future teacher in the conditions of university education]: avtoref. dys. … dokt. ped. nauk. Ternopil, 2010. 44 s. [in Ukrainian].
2. Bekh I. Refleksiia u dukhovnomu «Ya» osobystosti [Reflection in the spiritual «I» of the individual]. Ridna shkola 2011. № 8-9 (serpen-veresen). S. 9-14 [in Ukrainian].
3. Maslou A. Motyvatsiia i osobystist [Motivation and personality]. Kyiv, 2004. 400 s. [in Ukrainian].
4. Moskalenko V. Lektsii z muzychnoi interpretatsii [Lectures on musical interpretation]. Kyiv: NMAU im. P. Chaikovskoho, 2013. 134 s. [in Ukrainian].
5. Rostovska I. Formuvannia motyvatsii uchinnia hry na fortepiano [Building motivation for learning to play the piano]: navch.-metod. posibnyk. Nizhyn : NDU im. M. Hoholia, 2015. 160 s. [in Ukrainian].
6. Savchenko H. Obgruntuvannia spetsyfiky orkestrovoho myslennia [Justification of the specificity of orchestral thinking: theoretical aspect]: teoretychnyi aspekt. Muzychne mystetstvo i kultura. 2022. № 2(34). S. 80- 92. https://doi.org/https://doi.org/10.31723/2524-0447-2022-34-2-7 [in Ukrainian].
7. Seleznov S., Kshyvak Yu., Novosadov Ya. Vykonavsko-instrumentalna maisternist maibutnikh uchyteliv muzychnoho mystetstva: teoretychnyi aspekt [Performance-instrumental skill of future music teachers: theoretical aspect]. Naukovyi chasopys UDU imeni Mykhaila Drahomanova. 2024. Seriia 14. Teoriia i metodyka mystetskoi osvity. Tom. 31. S. 101-106 [in Ukrainian].
8. Ukrainska muzychna entsyklopediia [Ukrainian musical encyclopedia]. T. 2. Redkol. H. Skrypnyk (holova) ta in.; NANU; Instytut mystetstvoznavstva, folklorystyky ta etnolohii im. M.T. Rylskoho. Kyiv: Vyd-vo In-tu mystetstvoznavstva, folklorystyky ta etnolohii NAN Ukrainy, 2008. 664 c. [in Ukrainian].
9. Tseplitis L. Analiz rechovoi intonatsii [Analysis of object intonation]. AN Latvii. In-t movy i literatury im. Andriia Uita. Ryha : Zinatne, 1974. 272 s. [in Ukrainian].
10. Shevchenko L., Khomiak I., Demianiuk A. Novyi slovnyk inshomovnykh sliv : blyzko 40 000 sl. i slovospoluchen [New dictionary of foreign words: about 40,000 words and phrases]. Kyiv, 2008. 472 s. [in Ukrainian].
11. Shyp S.V. Muzychna forma vid zvuku do styliu [Musical form from sound to style]: navch. posibnyk. Kyiv: Zapovit, 1998. 368 s. [in Ukrainian].
12. Shcholokova O., Mozghalova N., Baranovska I. Interpretatsiia muzychnykh tvoriv – metodychnyi aspekt [Interpretation of musical works is a methodical aspect]. Naukovyi visnyk Pivdennoukrainskoho natsionalnoho pedahohichnoho universytetu imeni K. D. Ushynskoho. Vypusk 3 (128). Odesa. 2019. S. 151-158 [in Ukrainian].
13. Descartes. Meditations on First Philosophy. Available at: https://personal.lse.ac.uk/ROBERT49/teaching/ph103/pdf/Descartes_1641Meditations.pdf (Accessed 25 Nov. 2025) [in English].
14. Hegel G. The Phenomenology of Spirit. Available at: https://files.libcom.org/files/Georg%20Wilhelm%20Friedrich%20Hegel%20-%20The%20Phenomenology%20of%20Spirit%20(Terry%20Pinkard%20Translation).pdf (Accessed 25 Nov. 2025) [in English].
15. Mozgalova, N., & Novosadova, A. GENRE-STYLE INNOVATIONS IN THE OEUVRE OF MODERN UKRAINIAN COMPOSERS. Baltic Journal of Legal and Social Sciences. 4. 2022. R. 56-63. https://doi.org/10.30525/2592-8813-2022-4-7[in English].

© 2024 Автор(и) Ця робота публікується у відкритому доступі та розповсюджується на умовах ліцензії Creative Commons Attribution 4.0 Licence (https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/)

Про автора

Ярослав Новосадов, Викладач кафедри музикознавства, інструментальної підготовки та хореографії Вінницький державний педагогічний університет ім. М. Коцюбинського, м. Вінниця, Україна,
e-mail: novoyaroslav@gmail.com

About the Author

Yaroslav Novosadov, Teacher of the department of musicology, instrumental training and choreography Vinnytsia State Pedagogical University named after M. Kotsyubinsky, Vinnytsia, Ukraine, e-mail: novoyaroslav@gmail.com

© 2024 Автор(и) Ця робота публікується у відкритому доступі та розповсюджується на умовах ліцензії Creative Commons Attribution 4.0 Licence (https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/)